
Aika 11.06.2024, klo 14:00 - 15:30

Paikka Satasairaala, N2 auditorio/Teams

Käsitellyt asiat

§ 8 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 9 Kokouksen pöytäkirjantarkastajat

§ 10 Maahanmuutto ja ulkomaalaistaustaisten henkilöiden palvelujen järjestämisen viranomaisyhteistyö

§ 11 Hanke- ja kehittämistoiminnan katsaus

§ 12 Muut asiat

§ 13 Tiedoksi merkittävät asiat

Saapuvilla olleet jäsenet

Leena Jokinen-Anttila, puheenjohtaja
Ismo Läntinen, 1. varapuheenjohtaja
Sari Pettersson, 2. varapuheenjohtaja
Tapio Huhtanen
Bia Kaski
Sanna Kiiski
Aulis Laaksonen, poistui 14:40
Juha Lepistö
Sonja Myllykoski
Reijo Nummikari
Marika Uimaluoto
Pekka Wallenius

Muut saapuvilla olleet

Heidi Purola, sihteeri
Satu Helin, toimialajohtaja
Marika Lanne, esittelijä
Mari Niemi, tutkimus- ja kehitysjohtaja, saapui 14:38, poistui 15:21

Poissa

Jari Lepistö
Kelpo Ahola
Riikka Jalonen
Tiina Rinne

Allekirjoitukset

Leena Jokinen-Anttila
Puheenjohtaja

Heidi Purola
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Satakunnan hyvinvointialue 18.06.2024 klo 13:12. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Pekka Wallenius

Juha Lepistö

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Yleisesti nähtäville www.sata.fi

§ 8**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus****Ehdotus**

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittelyjärjestykseksi hyväksytään esityslista.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittelyjärjestykseksi hyväksyttiin esityslista.

§ 9**Kokouksen pöytäkirjantarkastajat**

Hallintosäännön 153 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Ehdotus

Kokouksen pöytäkirjan tarkastusvuorossa olevat valitaan varsinaisten jäsenten sukunimen mukaan aakkosittain etenevästi.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin varsinaisten jäsenten sukunimen mukaan aakkosittain edeten Wallenius Pekka ja Lepistö Juha.

§ 10**Maahanmuutto ja ulkomaalaistaustaisten henkilöiden palvelujen järjestämisen viranomaisyhteistyö**

SATAHADno-2024-4521

Valmistelija / lisätiedot:

Satu Helin

satu.helin@sata.fi

Liitteet

1 Maahanmuutto ja ulkomaalaistaustaisten henkilöiden palvelujen järjestämisen viranomaisyhteistyö

Hallintosäännön 42 §:n mukaan kuntayhteistyölautakunnan tehtävänä on ylläpitää ja kehittää hyvinvointialueen ja alueen kuntien yhteistyötä, tunnistaa ongelmakohtia ja valmistella yhteistyön uudistamista aluehallituksen käsiteltäväksi.

Ulkomaalais- ja/tai pakolaistaustaisten henkilöiden palvelujen järjestämistä tarkastellaan tässä yleisellä hyvinvointialue-, kunta- ja ELY-keskustasolla, ei yksittäisten henkilöiden tai yksittäisen kunnan asioina.

Hyvinvointialueiden muodostamisen yhteydessä v. 2023 uudistui Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010, kotoutumislaki). Satakunnan alueen 16 kunnan toiminta maahanmuuttoon liittyvissä ratkaisuissa määrittyy kuntien strategioiden, kuntien kotouttamisohjelmien sekä kunnan ja Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) laatimien sopimusten perusteella (37, 41 §). Työ- ja elinkeinotoimistojen (TE-toimisto) toiminta on tärkeä osa kuntien valtuustojen hyväksymää kotouttamisohjelmaa (32, 33, 37, 40, 42 §) sekä sen osaksi laadittavaa kotoutumisen edistämissuunnitelmaa henkilöistä, jotka ELY-keskuksen kanssa laaditun sopimuksen perusteella osoitetaan kuntaan (42-43 §). Lainsäädäntö tulee uudistumaan vuonna 2025.

Monissa kunnissa aiempi sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö on hoitanut osan kotoutumiseen liittyvistä tehtävistä. Kotoutumislainsäädännön uudistuminen ohjaa myös rahoituksen kautta toiminnan vastuita. Laskennalliset korvaukset (45 §) pakolaistaustaisista henkilöistä ovat kunnilla merkittäviä lain määrittellessä kunnille keskeisen yleis- ja yhteensovittamisvastuun maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä, suunnittelusta ja seurannasta paikallistasolla. Tähän liittyy myös pakolaistaustaisten henkilöiden käytännön vastaanotto, ohjaus ja neuvonta sekä vastuu mahdollisen monialaisen yhteistyön käynnistämisestä (30 -33 §).

Hyvinvointialueet vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä kunkin ulkomaalaistaustaisen henkilön kotikunnan, oleskeluluvan, mahdollisen Kelan hoito-oikeustodistuksen sekä palvelutarpeen perusteella. Kiireellisiä ja välttämättömiä palveluja lukuun ottamatta vastaanottokeskukset (VOK), vastaavat puolestaan vastaanottojärjestelmässä eli "VOKin kirjoilla" olevien pakolaistaustaisten henkilöiden palvelujen järjestämisestä niin kauan kuin henkilöllä ei ole DVV:n rekisteröimää ja väestötietojärjestelmässä näkyvää kotikuntaa. Maahanmuuttoviraston toimeksiannosta SPR:n Satakunnan piiri toimii tällä hetkellä vastaanottokeskuksena.

Pakolaistaustaisten henkilöiden asioiden ajankohtaisuus

Maahanmuuttoon liittyvät kysymykset ovat nyt ajankohtaisia, koska Ukrainasta tilapäisen suojelun perusteella vastaanottojärjestelmän kirjoilla olevia henkilöitä on siirtymässä kuntiin runsaat tuhat henkilöä. ELY-keskus on myös lähettämässä kuntiin ja hyvinvointialueelle sopimusehdotukset kuntapaikkojen tarkistamisesta ja muutamiin kuntiin ehdotukset kiintiöpakolaisten vastaanottamisesta. Kiintiöpakolaisten aiempi määrä valtakunnallisesti on ollut 1050 ja tuleva määrä laskee 500 henkilöön.

Tilapäinen suojelu on tarkoitettu Ukrainasta sotaa pakeneville henkilöille. Tilapäisen suojelun myöntäminen mahdollistaa sen, että suojelua voidaan tarjota rajatulle joukolle nopeassa ja turvapaikkamenettelyä kevyemmässä prosessissa. Tilapäinen suojelu perustuu EU:n tilapäisen suojelun direktiiviin, jota käytetään nyt ensimmäistä kertaa. Neuvoston päätös tuli voimaan 4.3.2022 ja jätti jäsenmaille harkintavaltaa suojelun tarkan kohderyhmän määrittämiseen. Suomessa suojelua annetaan EU-tason päätöstä laajemmalle Ukrainasta paenneiden joukolle. Valtioneuvosto päätti asiasta 7.3.2022. EU:ssa on päätetty tilapäisen suojelun jatkamisesta 4.3.2025 saakka.

Käytännön yhteistyön muotoutuminen kotoutumislainsäädännön ohjaamana

Vaikka varsinaiset lakisääteiset sotepalvelut toimivat pitkälti aiemman mukaisesti, on jo pelkästään Satakunnan hyvinvointialueen (Sata) elämänkaariorganisaatio tuonut uusia yhteistyötahoja tai ainakin uusia termejä. Kunnissa luotuja aiempia sotepalvelujen käytäntöjä ja eri asiakas- ja potilastietojärjestelmiä yhtenäistetään edelleen. Uudistettu kotoutumislaki edellyttää myös joissakin kohdin uusia käytänteitä kunnilta, kuten hyvinvointialueen kuuleminen, monialaisen yhteistyön käynnistäminen, tiedonvaihto ja toiminnan arviointi. Lain soveltaminen käytännön toiminnaksi tulee hyvinvointialueen ja ELY-keskuksen sekä kuntien kesken sopia, koska moniin lain toteuttamiseen liittyviin kysymyksiin ei ole valtakunnallisia ohjeita. Kotoutumislaki uudistuu vuoden 2025 alussa ja näin käytänteet tulevat kehittymään edelleen. Ajantasaiset käytännöt löytyvät jatkossa Sata-alueen verkkosivuilta.

Kunta- ja viranomaisyhteistyön malli pakolaistaustaisten henkilöiden palveluiden järjestämisessä Satakunnan hyvinvointialueella

Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010, kotoutumislaki) ohjaa pakolaistaustaisten henkilöiden palvelujen järjestämistä viranomaisyhteistyössä. Sata-alueen kaikki 16 kuntaa ovat solmineet kotoutumislain 41 §:n perusteella Satakunnan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) kanssa monivuotisen sopimuksen lain 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä sekä tästä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta. Lain mukaan kunnan tulee kuulla hyvinvointialuetta ennen yllä tarkoitettujen sopimuksen laatimista ja vuosittain ennen sopimuksen tarkistamista sekä henkilöitä kuntaan osoitettaessa, jos henkilöillä on ilmeisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelun tarpeita (41, 43 §).

Kuullaan toimialajohtaja Satu Helinin esitys aiheesta.

Liite: Maahanmuutto ja ulkomaalaistaustaisten henkilöiden palvelu

Ehdotus

Esittelijä: Marika Lanne

Kuntayhteistyölautakunta päättää

- merkitä asian tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Satu Helin

§ 11**Hanke- ja kehittämistoiminnan katsaus**

SATAHADno-2024-4520

Valmistelija / lisätiedot:
Mari Niemi
mari.niemi@sata.fi

Liitteet

1 Sata TKIO kehittämistoiminta 4.6.2024

Strategian ja järjestämisen vastuualueen TKIO-vastuuyksikön tehtävänä on toimintasäännön mukaan järjestää muille toimialueille TKIO (tutkimus, kehittäminen, innovaatiot, osaaminen) asiantuntija- ja tukipalveluita toimien hyvinvointialueen sisäisenä palvelutuottajana. Vastuuyksikkö tuottaa hyvinvointialueen lakisääteistä TKIO-tehtävää tukevia palveluita sekä vastaa hyvinvointialueiden, kuntien ja oppilaitosten ja muiden organisaatioiden välisen TKIO-yhteistyön organisoinnista hyvinvointialueen tarpeiden ja asiaa koskevien sopimusten mukaisesti. Vastuuyksikkö vastaa em. omien toimintojensa johtamisesta, sekä ao. ohjauksesta ja tarpeellisten (yhtenäistämisen) ohjeiden laatimisesta koko hyvinvointialueelle, sekä henkilöstön ja toimialueiden neuvonnasta em. toimintoihinsa liittyen toimialueiden tarpeita vastaavasti.

TKIO-vastuuyksikön tehtäviin kehittämisen osalta kuuluu mm. Sata-alueen kehittämisen tukipalvelut, kuten hanketoiminnan johtaminen ja koordinointi, kehittämishankkeiden toteuttaminen (keskitetty kehittämisrahoituksen hallinnointi), Sata-alueen oman toiminnan kehittämisen tukipalvelut ja kehittämisosaamisen vahvistaminen.

Sata-alueen alkuvaihe on ollut järjestäytymisen aikaa, jolloin on tehty tarvittavat vakituisten henkilöstön rekrytoinnit, otettu haltuun ulkoisella rahoituksella toteutettujen hankkeiden keskitetty hallinnointi sekä luotu uusia toimintamalleja kehittämistoiminnan tueksi. Toiminnan kehittämistä on tehty yhteistyössä toimialueiden sekä eri sidosryhmien kanssa.

Tällä hetkellä on meneillään ulkoisella rahoituksella toteutettavaa kehittämishanketta. Rahoitusinstrumenteista merkittävimmät ovat Kestävä kasvu (RRP), STM:n ICT-muutos- sekä LTA23 -rahoitukset.

Jatkon osalta tavoitteena on edelleen vahvistaa kehittämisen osaamista ja vaikuttavuutta hyvinvointialueella. Syksyllä 2024 on tarkoituksena ottaa käyttöön mm. projektijohtamismalli, joka systematisoi kaikkien projektien johtamista ja toteuttamista. Lisäksi tullaan vahvistamaan kehittämisosaamista ja -menetelmien hyödyntämistä koulutuksilla, valmennuksilla ja jalkautuvalla työllä. Lisäksi vahvistetaan näyttöön ja tutkimukseen perustuvaa kehittämistä uudella toimintamallilla.

Kuullaan tutkimus- ja kehitysjohtaja Mari Niemen esittelemänä katsaus kehittämistoimintaan.

Ehdotus

Esittelijä: Marika Lanne

Kuntayhteistyölautakunta päättää

- merkitä asian tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Tutkimus- ja kehitysjohtaja Mari Niemi

§ 12

Muut asiat

Ehdotus

Ei muita asioita.

Päätös

Ei muita asioita.

§ 13

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Seuraava kokous kutsutaan koolle 8.10.2024 klo 14-16. Kokouksessa aiheena mm. talousarvio.

Muutoksenhakukielto

§8, §9, §10, §11, §12, §13

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä lain hyvinvointialueesta 141 §:n nojalla oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.